

skem, Janez Medvešek iz Sevnice, Jožef Mihalič od Male nedelje, Anton Podvinski iz Pišec, Anton Šebat od Sladke gore, Matija Valpotič iz Ormoža, Valentin Vogrinec iz Št. Vida nižje Ptuja in Jože Weixel iz Hoč. — Iz tretjega leta gg.: Štefan Belsak iz Zavrč, Peter Štefan iz Bysie na Ceskem in Anton Štrakel od Sv. Petra pri Radgoni.

Gospodarske stvari.

Breskev.

(Spisal M. Levstik.)

Nekateri trdijo, da je mimo grozdja breskev najfinejši in najboljši sad. Je-li to resnica ali ne, zato se ne bomo ravsali, lahko pa rečemo, da je breskev ljubljanka navadnega človeka, kakor tudi največje gospode. Ob vročih dneh avgusta poseže dela utrujen delavec kaj rad za sočno breskvijo in na gosposkih mizah je ta lepi sad vže od nekdaj priljubljen. Sadjaželna mladina po mestih in trgih pa tudi težko kaj z večjim veseljem vidi, kakor moža s košem dišečih breskev! S poželjivimi pogledi obstopi prodajalca in blagruje tiste, ki imajo krajcar v žepu, da si lahko privoščijo ljubo slaščico. Zavoljo vsestranske priljubljenosti je pač naravno, da se lepe breskve na trgu prav lahko in dobro prodajo. Posebno na shodih in božjih potih se ljudje pogosto kar pipljejo za breskve. Ta sad se pa tudi še drugače da prav dobro porabiti. Še ne čisto zrele lepe breskve kupuje rada gospoda za ukuhanje; ako se pa lepo zrele breskve olupijo in v primerni toplej krušnej peči na malih lesicah posusijo, so potem izvrstne za kuhanje ter prav dobro kuhane suhe češplje pri gostijah nadomestiti zamorejo. V ugodnih letih, kedar breskve tako obrodijo, da se več ne dajo vse prodati, spravijo se lahko v sode, da se porabijo za kuhanje žganja. Ako se v kotel dodenejo tudi stolčena jedra iz breskovih koščic, dobi breskovec, ki je že sam na sebi izvrstno žganje, še posebno fin duh in okus. Ne mislim zato priporočati breskev, da bi se iz tega sadja enkrat žganje lahko v velikej meri žgalo in pilo, Bog ne daj! Toda pomišlimo, par steklenic domačega poštenega žganja pri hiši pride v marsikaterem slučaju prav, posebno tedaj, kadar človeku ni čisto dobro »notri«. Požirek domače slivovke ali breskoveca je tedaj, kakor nalašč in že tudi ni tako velik greh!

Ker more breskev le v toplih krajih na prostem rasti, zato so jej prijazne vinske gorice po spodnjem Štajarju posebno ugodne. Seveda je za trto škodljivo, ako je v vinogradu preveč breskovega drevja, toda tu pa tam, kjer je trs bolj redek, pa bi breskev vendar le brez škode rasti zamogla, posebno sedaj, ko nam trta od leta do leta bolj hira. Akoravno je breskev gledé zemlje in prostora precej ponižna, akoravno rada in obilno rodi, akoravno ima žalibog čim dalje, tem več prostora za njo v naših vinogradih, je breskev vsejedno še prava pasterka med našim sadnim drevjem. Nihče se ne potruji, da bi breskev na pripraven prostor vsadil, kolikor tacega drevja zraste, zraste tako rekoč po sili. Nikomur ne pride na misel, da bi mlado drevesce cepil, ker le tedaj bode rodilo zanesljivo takošen sad, kakoršnega želimo. Zato so pa tudi v naših krajih breskve večinoma drobne, nezdatne ter vodenega in slabega okusa. Na trgih v Slovenjem Gradci, v Prevaljah, v Pliberci itd., kamor se posebno iz našega, Šoštanskega okraja obilo tega sadja iznosi in zvozi, vidijo se v časi tako drobne, slabe in oguljene breskve, da bi se skorej ne splačalo, toli malovredno robo tako daleč spravljati

in prodajati. Jugovzhodna Koroška je za sadno trgovino našega okraja preimenitnega pomena. Mi smo si s Korošci skoraj mejaši, a naše sadje je dobre tri tedne poprej zrelo, nego na Koroškem, razven tega lahko zalagamo Korošce s sadjem, koje tam gori celo ne dozori, kakor breskve in kostanj. Deloma to, deloma pa obilne tovarne s svojimi delavci povzročijo, da se naše sadje na Koroškem v velikej meri prodava. Skrbimo torej, da pošljemo le samo lepo in dobro sadje na trg. To pa ravno pri breskvi prav lahko dosežemo. Preden se bode vinograd v drugič okopaval, ozelenelo se bode v njem mnogo mladih breskvic, katerim naj kopači prizanašajo, ako rasejo na pripravnem mestu, koder ni trta pregosta. S tem pa, da pustimo tu pa tam kako breskvico rasti, še nikakor nismo storili dovolj. Skrbeti moramo tudi, da nanj bodo drevesca le lepe, debele in zlahodne breskve rodila. To pa zamoremo le s cepljenjem zanesljivo doseči. Ako pustimo letos nekatere mlade breskvice v vinogradu, bodo še to leto toliko zrasle, da jih lahko o sv. Jakobu cepimo na speče oko. Kako se z očesom ali s popkom cepi, to se ne da kar tako hitro popisati; vendar pa je ta način vže toliko razširjen, da se povsod najdejo ljudje, ki to izvrstno cepljenje umejo. S tem, da smo breskvico cepili, zagotovili smo tudi, da nam bode rodila sad, kakoršnega rodi ona breskev, kojej smo vzeli mladiko za cepljenje, saj se najdejo tu pa tam, morebiti pri sosedu, morebiti pri kakem gradu izvrstne breskve; oskrbimo si od teh mladiko in cepimo pridno kreskove ali pa, kar je še boljše, češpljeve in slivove divjake s popkom, ne bode nam žal! Uže v treh letih bodedo imeli lepa rodovitna in zanesljivo zlahdna drevesa. V najnovejšem času so amerikanske breskve po Evropi močno zaslovene. Posebno hvalijo vrsti »Alexander« in »Annchen«, koje so vže meseca julija na Štajarjem zrele, zelo lepe trdne proti pozebu. Ako so te breskve v resnici tako izvrstne, priporočale bi se ravno za Šoštanski okraj posebno, ker bi jih ložje tem preje na Koroško pošljali. Razum tega bodo pa tudi obilni delavci pri premogovih jamah v Šaleskej dolini prav dobri kupci za tako sadje. Vsekako bi bilo dobro, da bi tudi pri nas amerikanske breskve poskusili, pa tudi druge lepe vrste s cepljenjem pomnoževali, in v par letih bodedo lahko finejši in lepše breskve prodajali, kakor sedaj in to nam gotovo ne bode na škodo.

Sejmovi. Dne 4. junija na Starih sv. gorah in na Slatini. Dne 7. junija v Račah in v Lučanah.

Dopisi.

Od Vojnika. (Raznoterosti.) Na vnebohod Kristusov bilo nas je več v Vojniku. Bili so tudi iz Celja nemški »turnarji«. Kako jih je bilo lepo videti po trgu »marširati« drugiega za drugim, kakor otroke, kateri igro »kosteni most« vodijo. Najlepše pa še je bilo, da so jim bili neki Vojniški nemčurji za — rep. Tinel Tanel, vulgo »Jager«, prvih Stallnerjevih podrepnikov eden se je prě kaj moško nosil. Razlikoval se je od drugih po svojem oblačilu, kakor sraka od vran. Rečeni možicelj je tudi bil tisti, kateri je na sejmu, na kateri je tudi doktor Wagner prišel, pregovarjal ljudi, naj le vsi za nemško šolo glasujejo. Po slovenskem Štajarju, kakor slab denar znani nadzornik ni zasledil več otrok nemških (?) v Vojniku, kakor 10 ali 12. Srečnejši je bil c. kr. glavar. Ta jih je vlovil 60, kakor poroča »Deutsche Wacht« od 26. maja. Kje so teh 60 napravili, ve le tisti, ki razmere pozna. No znano še je vsem, kako na tanko g. dr. Wagner o Slovencev številu po-